

Presentatie 4.2

Evalueren en doorontwikkelen van (farmaco)genera onderwijs voor de eerstelijnszorg: it takes Teamwork! (73)

E.J.F. Houwink¹, M.C. Cornel², C.L. Harteveld², C.J. Van Asperen², M.E. Numans¹

¹PHEG, LUMC, LEIDEN

Inleiding

Eerstelijnszorgverleners worden in toenemende mate verwacht patiënten te identificeren met een verhoogd risico op erfelijke vormen van kanker, hart- en vaatziekten, diabetes, hemoglobinopathieën. Farmacogenetica speelt een rol bij het voorkomen en juist instellen van medicatie van de patiënten. Competenties (kennis, communicatievaardigheden en attitude) op deze gebieden van genetica dienen echter te worden verbeterd. Het Kirkpatrick Evaluatie model voor onderwijs onderzoekt de reactie, kennistoename, gedrag en resultaat in de praktijk. Resultaten uit eerder onderzoek gebruiken wij om verder onderwijs te ontwikkelen (internationaal (primarycaregenetics.org, Erasmus Plus gefinancierd Europees project), landelijk (Huisartsopleiding Nederland; Blended learning programma, Boerhaave en LUMC)) en regionaal niveau (Huisartsopleiding, PHEG, LUMC en regionale nascholingen onder huisartsen en huisartsopleiders). De ontwikkeling en het geven van dit onderwijs blijven wij samen met huisartsen (in opleiding), onderwijsontwikkelaars, medisch specialisten en patiënten doen.

Onderzoeksvraag

Is het mogelijk om blijvend effectief onderwijs over genetica en farmacogenetica te ontwikkelen op basis van eerdere resultaten en wat is er nodig om dit nog verder te verbeteren?

Methode

Drie oncogenetica modules werden ontwikkeld, i.s.m. het NHG: een online module, een live module en de website huisartsogenetica.nl welke meer informatie geeft van toepassing in de dagelijkse praktijk en in aansluiting op de modules.

Drie evaluatiemethoden om de effectiviteit te onderzoeken van de oncogenetica modules werden ontworpen: 1) een online vragenlijst om zelf-gerapporteerde genetische competenties en verandering in verwijs gedrag te evalueren, 2) bezoek van simulatiepatiënten aan praktijken en verwijscijfers van huisartsen naar klinisch genetische centra en 3) tevredenheidsvragenlijsten en bezoekers aantallen en analyse bezochte pagina's van de ondersteunende website.

Resultaten

Toename van lange termijn (zelf-gerapporteerde) genetische competenties (toename in bewustzijn en verwijzingen naar klinisch genetische centra) onder huisartsen die meededen aan de modules (online en live), interesse in en tevredenheid over de website met een huidig bezoekersaantal van 12.200 per maand. 52% (n=42) van alle huisartsen die eerder meededen aan online module en evaluatie en 57% (n=50) van alle live nascholing deelnemers, deden mee aan de langere termijn evaluatie d.m.v. de online vragenlijst. Eerdere RCTs lieten zien dat de genetica modules tot langere termijn toename van oncogenetica kennis en vaardigheden leidde (3 maanden follow-up). Deelnemers gaven aan dat ze bewust bleven van genetische problemen in hun dagelijkse praktijk; respectievelijk 29 huisartsen (69%, online nascholing) en 46 huisartsen (92%, live nascholing) gaven dit aan (Chisquare test, $p < 0.005$). Een jaar later, gaven 68% van alle respondenten die de live nascholing hadden gevolgd aan dat zij vaker patiënten verwezen naar klinisch genetische centra, vergeleken met 29% van degenen die de online nascholing hadden gevolgd (Chisquare test, $p < 0.0005$). Echter, klinisch genetische centra zelf zagen geen toename in het aantal verwijzingen door huisartsen een jaar na de training.

Conclusie

Het is duidelijk dat wij een flexibel en effectief raamwerk hebben neergelegd voor onderwijs over genetica en farmacogenetica voor niet klinisch genetici in binnen- en buitenland, welke de (farmaco)genetische zorg en samenwerking zal verbeteren. eHealth (apps, decision support systems), verder integreren van kennis en links naar de website en NHG standaarden zouden het mogelijk moeten maken om effectiviteit van het onderwijs te vergroten.